

21.09.2022

Asia/8

§ 226

Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite vesiliikenteen kehittämisestä Hakaniemestä työmatkaliikenteenä

HEL 2021-011264 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 06.10.2021 Karhuvaara Arja Vesiliikennettä Hakaniemestä kehitettävä avoveden aikana työmatkaliikenteenä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Arja Karhuvaara ja 14 muuta kaupunginvaltuutettua esittävät aloitteessaan, että Hakaniemen aluetta kehitettäessä tutkitaan myös mahdollisuus lisätä avoveden aikaista vesiliikennettä työmatkaliikenteenä Hakaniemestä muualle kaupunkiin.

Hakaniemen alueen maankäyttöä suunniteltaessa on tutkittu vesireittiliikenteen kehittämismahdollisuuksia. Vesiliikenteen toimintaedellytysten parantamiseksi alueelle mahdollistetaan kaupallisen vesiliikenteen kotisataman toiminnan laajentaminen, laituripaikkojen lisääminen sekä merellinen huoltotoiminta. Hakaniemenrannan hyväksytyt asemakaava mahdollistaa säännöllisen reittiliikenteen laiturin sijoittamisen Hakaniemen torin välittömään läheisyyteen John Stenbergin rannan viereen.

Hakaniemi on tunnistettu hyväksi vesiliikenteen kehittämiskohteeksi. Nykyisin reittiliikenne keskittyy Kauppatorille, jossa ei ole enää kasvunvaraa. Helsingin reittiliikenteen laitureiden saavutettavuudesta tehdyn tarkastelun perusteella Hakaniemi on Helsingin seudun liikenne -

21.09.2022

Asia/8

kuntayhtymän (HSL) joukkoliikennejärjestelmän kannalta parhaiten saavutettava paikka.

Kaupungin pääperiaatteena vesiliikenteen järjestämisessä on ollut, että vesiliikenteen palvelujen tulee muodostua markkinaehtoisesti. Palvelun tuottaja vastaa reittien ja aikataulujen suunnittelusta sekä lippujen hinnoittelusta. Kaupungin rooli on toimia mahdollistajana.

Suomenlinnan lauttaliikenne muodostaa vesijoukkoliikenteen järjestämisessä poikkeuksen. Suomenlinnassa on ympärivuotista asumista ja sen vuoksi se kuuluu HSL:n järjestämän joukkoliikenteen piiriin, jolloin kaupungin maksamalla tariffituella myös subventoidaan lippujen hintoja.

Kaupunginhallitus päätti 27.6.2022 § 516 käsitellessään sähkölauttahankkeen loppuraporttia, että käynnistetään ympärivuotinen HSL-lipuilla toimiva lauttaliikenne Kruunuvuorenrantaan vuonna 2023.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua (voimassa aloitteissa, jotka on jätetty viimeistään 30.4.2022).

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 06.10.2021 Karhuvaara Arja Vesiliikennettä Hakaniemestä kehitettävä avoveden aikana työmatkaliikenteenä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.09.2022 § 588

HEL 2021-011264 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

29.08.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 24.05.2022 § 327

HEL 2021-011264 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupungin pääperiaatteena vesiliikenteen järjestämisessä on ollut, että vesiliikenteen palvelujen tulee muodostua markkinaehtoisesti. Markkinaehtoinen liikenne toimii pelkillä asiakastuloilla ilman yhteiskunnan maksamaa julkista tukea. Palvelun tuottava yritys vastaa reittien ja aikataulujen suunnittelusta sekä lippujen hinnoittelusta. Markkinaehtoisessa mallissa kaupungin rooli on toimia vesiliikenteen mahdollistajana ja kaupungin mahdollisuudet vaikuttaa liikenteen tarjontaan ovat rajalliset.

Suomenlinnan lauttaliikenne muodostaa vesijoukkoliikenteen järjestämisessä poikkeuksen. Suomenlinnassa on ympärivuotista asumista ja sen vuoksi se kuuluu Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän (HSL) järjestämän joukkoliikenteen piiriin, jolloin kaupungin maksamalla tariffituella myös subventoidaan lippujen hintoja. Suomenlinnasta ei voi järjestää joukkoliikennettä muuten kuin vesitse.

Hakaniemen alueen maankäyttöä suunniteltaessa on tutkittu myös alueen vesireittiliikenteen kehittämismahdollisuuksia. Vesiliikenteen toimintaedellytysten parantamiseksi alueelle mahdollistetaan kaupallisen vesiliikenteen kotisataman toiminnan laajentaminen, laituripaikkojen lisääminen sekä merellinen huoltotoiminta. Hakaniemenrannan hyväksytty asemakaava mahdollistaa säännöllisen reittiliikenteen laiturin sijoittamisen Hakaniemen torin välittömään läheisyyteen John Stenbergin rannan viereen.

Hakaniemi on tunnistettu hyväksi vesiliikenteen kehittämiskohteeksi. Nykyisin reittiliikenne keskittyy voimakkaasti Kauppatorille, jossa ei ole enää vesiliikenteen lisäämiseen kasvunvaraa. Helsingin reittiliikenteen laitureiden saavutettavuudesta tehdyn tarkastelun perusteella Hakaniemi on HSL:n joukkoliikennejärjestelmän kannalta parhaiten saavutettava paikka. Puolessa tunnissa Hakaniemen saavuttaa noin 400 000 seudun asukasta. Samassa ajassa Kauppatorin saavuttaa noin 200 000 asukasta. Hyvän saavutettavuutensa vuoksi Hakaniemi voisi nousta matkustajaliikenteen toiseksi solmukohtaksi Kauppatorin rinnalle.

Hakaniemen matkustajaliikenne on nykyisin vähäistä verrattuna Kauppatorin liikenteeseen. Vesiliikenteen matkustajamäärät ovat jääneet pieniksi eikä yrittäjillä ole toistaiseksi ollut erityistä pyrkimystä lisätä liikennettä Hakaniemessä.

Helsingin merellisen strategian keskeisenä tavoitteena on edistää uusien saarten käyttöönottoa virkistyskohteina. Vesiliikenneyhteydet ovat edellytys sille, että saaret saadaan käyttöön ja palvelut saarissa kehittyvät. Vesiliikenteen järjestäminen ja laitureiden hallinta on Helsingin organisaatiossa nykyisellään hajautunut eri vastuutahoille, joten vesiliikenteen suunnittelusta ja kehittämisestä ei vastaa kaupungissa mikään taho kokonaisvaltaisesti.

Yritystoiminnan kannalta haasteena on, että markkinaehtoinen vesiliikenne onnistuu parhaiten kesäsesongin aikana, kun taas työmatkaliikenne edellyttäisi liikennöintikauden pidentämistä vilkkaamman kesäsesongin ulkopuolelle. Liikennöintikauden pidentäminen edellyttää vesiliikenneyrittäjältä myös merkittäviä lisäinvestointeja aluksen rakentamiseen, mikä lisää yritystoiminnan riskiä ja voi vähentää kiinnostusta liikennöintiin.

Hakaniemi on joukkoliikenteen merkittävä solmukohta, jossa kohtaavat bussi-, raitiovaunu- ja metrolinjastot. Hakaniemen saavutettavuus joukkoliikenteellä on hyvä ja palvelutaso korkealuokkainen. Työmatkaliikenteen näkökulmasta mahdollisen vesiliikenteen tuoma lisäarvo joukkoliikennepalveluun vaikuttaa vähäiseltä. Näin ollen vesiliikenteen kysyntä työmatkayhteytenä todennäköisesti jää niin pieneksi, että toiminnasta ei muodostu taloudellisesti järkevää. Syynä tähän on mm. se, että kaikille asuin- ja työpaikka-alueille on jo järjestetty joukkoliikenneyhteydet (bussi, raitiotie, metro), joiden vuorovälit ovat yleensä paremmat kuin mitä lautoilla voidaan toteuttaa. Vesiliikenneyhteydet Helsingin rantoja pitkin ovat ajatuksena houkuttelevia, mutta työ- ja asiointimatkoja, jotka toisivat vesiliikenteelle peruskysyntää, on siellä vain rajallinen määrä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

21.09.2022

Asia/8

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566